

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

06 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

judecători – Toma Nadejda, Boico Victor

a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către avocatul Cazacu Dumitru în numele inculpatului și de către inculpat cu supliment, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2019, în cauza penală privindu-l pe

Parmacli Ivan Xxxx, născut la xxxx, originar din r-nul xxxxx, fără domiciliu.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 20.08.2018 – 15.10.2018 (prima instanță);
2. 19.04.2019 – 12.06.2019 (instanța de apel);
3. 16.03.2020 – 06.05.2020 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității în principiu a recursurilor ordinare în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 15 octombrie 2018, Parmacli Ivan a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Parmacli Ivan, la 20 iulie 2018, aproximativ la orele 18:10, aflându-se pe peronul Gării Auto Centru amplasată pe str. M. Varlaam 58, mun. Chișinău, fiind în stare de ebrietate alcoolică, în rezultatul unor relații ostile, având scopul omorului intenționat al lui Șarban Vasili care la acel moment fiind în stare de ebrietate alcoolică dormea pe o bancă, s-a apropiat de acesta, la imobilizat urcând asupra lui și cu un cuțit de birou i-a efectuat două tăieturi la nivelul gâtului, cauzându-i conform raportului de expertiză judiciară nr.201802D1536 din 08 august 2018 plagă tăiată la nivelul gâtului pe dreapta cu

lezarea pielii, mușchiului platisma și mușchilor stemohiodian, leziuni care condiționează dereglarea sănătății de scurtă durată și în baza acestui criteriu, se califică ca vătămare corporală ușoară.

Intenția lui Parmacli Ivan de a-l omorî pe Șarban Vasili, nu și-a produs efectul deoarece acesta considerând că leziunile corporale cauzate sunt suficiente pentru survenirea morții și-a încetat acțiunile sale, iar ca rezultat al acordării asistenței medicale calificate a fost posibilă evitarea decesului victimei.

Astfel, acțiunile lui Parmacli Ivan au fost încadrate în baza art. 27, 145 alin. (1) Cod penal – „*tentativă de omor, adică, tentativa de omor a unei persoane, acțiuni care din cauze independente de voința făptuitorului nu și-au produs efectul*”.

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apeluri de către:

3.1 Avocatul Cazacu Dumitru în numele inculpatului, solicitând casarea sentinței, pronunțarea unei noi hotărâri prin care a înceta procesul penal, invocând că: prima instanță a dat o apreciere eronată probelor acumulate, învinuirea adusă inculpatului este bazată în exclusivitate pe declarațiile părții vătămate și a martorilor acuzării, iar declarațiilor inculpatului, nu i-au fost date nici o apreciere, fapt ce vine în contradicție cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, reieșind din probele prezentate și cercetate în cadrul judecării cauzei în prima instanță, vina inculpatului Parmacli Ivan nu a fost dovedită vis-a-vis de cele incriminate, în acțiunile ultimului lipsind atât componența laturii subiective, cât și componența laturii obiective ale infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (1) Cod penal. Apelantul a mai indicat că: argumentul acuzatorului privind faptul că intenția inculpatului era de a omorî partea vătămată, dar nu de a-i cauza leziuni corporale acestuia este neîntemeiată, căci tentativa de omor premeditat este posibilă doar în prezența unei intenții directe, însă probele acumulate la faza de urmărirea penală nu demonstrează intenția premeditată a inculpatului de a cauza părții vătămate moartea, or acțiunile real săvârșite în coraport cu raportul de expertiză și declarațiile sincere ale inculpatului demonstrează doar intenția de a cauza careva vătămări corporale lui Șarbin Vasili nu și de a-l ucide. Ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuț cât și procesul verbal de audiere în calitate de bănuț din data de 20 iulie 2018, sunt lovite de nulitate, dat fiind faptul că această acțiune a fost efectuată în lipsa unui traducător, or inculpatul este vorbitor de limbă rusă, mai mult continuând aceleași încălcări procesuale OUP la data de 21 iulie 2018, înaintează învinuirea lui Parmacli Ivan și îl audiază în această calitate la fel în lipsa unui traducător, astfel încălcându-i și de această dată drepturile sale (f.d. 60); la data de 13 august 2018, procurorul îl audiază suplimentar pe Parmacli Ivan în calitate de învinuit, din nou fără traducător (f.d. 88); acțiunile de finisare a U.P. și de prezentare a materialelor U.P. sunt efectuate în lipsa traducătorului. Cu motivarea sentinței punct 13, prin care prima instanță a indicat că: „nu poate reține nici argumentul avocatului precum că inculpatul este vorbitor de limbă rusă, iar învinuirea i-a fost adusă în limba de stat fără ca acesta să fie asistat

de interpret, or, din materialele cauzei urmează că acuzatorul de stat i-a prezentat inculpatului ordonanța de recunoaștere în calitate de învinuit în limba rusă, la fel drepturile și obligațiile în calitate de învinuit în limba rusă la fel și rechizitoriul, astfel, pe parcursul urmăririi penale Parmacli Ivan urma să fie asigurat cu interpret, dat fiind faptul că este vorbitor de limbă rusă, iar procurorul nu are dreptul să î-și asume obligații de interpret/traducător, astfel au fost încălcate drepturile inculpatului de către organul de urmărire penală. Procesul penal în privința lui Parmacli Ivan urmează a fi încetat în temeiul art. 332, 251 alin.(2) Cod penal, din motiv că sunt prezente circumstanțe care exclud sau condiționează desfășurarea urmăririi penale, or acțiunile de recunoaștere în calitate de bănuit și învinuit, procesele verbale de audiere în aceste calități cât și înmânarea rechizitoriului, au fost efectuate cu încălcări ce nu pot fi înlăturate decât prin anularea acestora, dat fiind faptul că au fost efectuate fără traducător.

3.2 Inculpatul, solicitând casarea sentinței, pronunțarea unei noi hotărâri prin care a înceta procesul penal, invocând că: nu a avut intenția de a ucide, acțiunile sale au fost provocate de acțiunile părții vătămate care l-a jefuit de mai multe ori.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2019, apelurile declarate au fost respinse ca nefondate, cu menținerea sentinței.

4.1 Pentru a decide astfel, instanța de apel a conchis că, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpatul Parmacli Ivan a săvârșit infracțiunea pentru care a fost condamnat, aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Instanța de apel a indicat că, prima instanță corect nu a reținut că argumentul avocatului precum că inculpatului este vorbitor de limbă rusă, iar învinuirea i-a a fost adusă în limba de stat fără ca acesta să fie asistat de un interpret or, din materialele cauzei penale urmează că acuzatorul de stat i-a prezentat inculpatului ordonanța de recunoaștere în calitate de învinuit în limba rusă (f.d.57), la fel drepturile și obligațiile învinuitului au fost prezentate în limba rusă (f.d.58-59), rechizitoriul la fel fiind prezentat în limba rusă (f.d.97-99).

Față de lucrul judecat de primă instanță, instanța de apel a constatat o motivare amplă și temeinică a sentinței pronunțate cu privire la procesul de evaluare și apreciere a probelor prezentate de părți în raport cu fapta incriminată prin rechizitoriu inculpatului, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale

5. Decizia instanței de apel, este atacată cu recursuri ordinare de către:

5.1 Avocatul Cazacu Dumitru în numele inculpatului, indicând temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, prin care a solicitat, casarea deciziei, pronunțarea unei decizii prin care procesul penal în privința inculpatului Parmacli Ivan să fie încetat în temeiul art. 332 alin. (1), 275 p. 9) din motiv că sunt prezente circumstanțe care exclud sau condiționează desfășurarea urmăririi penale, invocând argumente similare cu cele indicate în apelul său(pct. 3.1 din prezenta decizie), invocând suplimentar:

- instanța de apel prin expunerea părții motivate a deciziei a încălcat principiul egalității în cadrul unui proces penal, prin expunerea doar asupra poziției părții vătămate și a procurorului;

- declarațiile martorilor nu au fost date citirii de către instanța de apel și nici nu au fost verificate, astfel nu se cunoaște când au fost verificate;

- s-a dispus examinarea în lipsa părții vătămate, nu este anexată la dosar nici dovada citării legale și nici imposibilitatea citării/găsirii părții vătămate, cu toate că partea apărării a insistat pe prezența părții vătămate.

5.2 Inculpatul, neindicând nici un temei pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei, pronunțarea unei noi decizii prin care a schimba tipul penitenciarului din închis în deschis, invocând argumente similare cu cele indicate de avocatul său în recurs(pct. 5.1 din prezenta decizie), invocând suplimentar:

- este bolnav;

5.2.1 La data de 16.01.2020, inculpatul a depus un supliment la recursul său, solicitând și invocând aceleași cerințe și argumente ca și în recursul său(pct. 5.2 din prezenta decizie).

6. La recursul ordinar declarat de către avocatul Cazacu Dumitru în numele inculpatului, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1^a) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul în secția reprezentarea învinuirii în Curtea Supremă de Justiție, prin care a manifestat dezacordul cu recursul înaintat, a solicitat declararea recursului inadmisibil ca fiind vădit neîntemeiat, motivând prin faptul că instanțele inferioare just au constatat circumstanțele de drept și de fapt ale cauzei și corespunzător au încadrat acțiunile inculpatului.

Mai mult, a mai menționat că, afirmațiile recurentului precum că ordonanța procurorului de punere a inculpatului sub învinuire, în conformitate cu prevederile art. 251 Cod de procedură penală, este lovită de nulitate deoarece inculpatul, este vorbitor de limba rusă, nu a fost asistat de un interpret, nu corespund realității, or, procurorul i-a prezentat învinuitului ordonanța de punere sub învinuire cât și drepturile și obligațiile acestuia în această calitate procesuală, atât în limba de stat cât și în limba rusă, fiind audiat în calitate de învinuit, în prezența apărătorului, cunoscându-și dreptul de a solicita prezența interpretului, inculpatul nu a dorit să se folosească de acest drept.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal constată că acestea sunt inadmisibile, din următoarele considerente.

În speță se constată că recurenții s-au conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și au declarat recursurile ordinare în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

7.1 Cu privire la recursul declarat de către avocatul Cazacu Dumitru în numele inculpatului:

La caz, Colegiul penal reține că, recurentul, indică ca temeiuri pentru declararea recursului ordinar, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, în sensul că *„instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită”*.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că motivele – temeiurile de recurs invocate de recurent nu s-au confirmat în instanța de recurs ordinar, argumentând în acest context următoarele.

Astfel, ce ține de temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, în sensul că *„faptei săvârșite i sa dat o încadrare juridică greșită”*, Colegiul penal, punctează că reprezintă o interpretare subiectivă a recurentului ce nu poate fi acceptată, or, atât în sentință(f.d. 162 – 163 v.I) cât și în decizia(f.d. 190 – 191 v.I) instanței de apel au fost combătute aceste argumente, motivare ce este în coroborare cu circumstanțele constatate în prezenta cauza penală în baza cumulului de probe cercetate de prima instanță și de instanța de apel, ce se acceptă și de instanța de recurs, ce este conform practicii CtEDO, hotărîrea Albert vs România din 16.02.2010.

În acest sens, Colegiul penal mai indică că, nu pot fi reținute alegațiile recurentului precum că, *„acțiunile real săvârșite în coraport cu raportul de expertiză și declarațiile sincere ale inculpatului demonstrează doar intenția de a cauza vătămări*

corporale lui Șadrin nu și de a-l ucide”, or, conform raportului de expertiză nr. 201802D1563 din 08 august 2018, la partea vătămată i-a fost stabilit diagnosticul: plagă tăiată în regiunea cervicală pe o lungime de aproximativ 12 cm, fiind în stare gravă când a fost preluat de către medici, și transferat de către medicii DMU în sala de operație cu plaga tăiată fiind cu hemoragie activă, astfel, Colegiul penal statuează că, inculpatul aplicându-i părții vătămate o plagă tăiată de o lungime de aproximativ 12 cm în regiunea cervicală, realiza care pot fi consecințele, or, zona cervicală(gâtul) este o zonă vitală.

Mai mult, Colegiul penal statuează că, prima instanță just a conchis că inculpatul a avut intenția directă de a săvârși infracțiunea de omor asupra părții vătămate, aceasta cu certitudine deducându-se din faptul că inculpatul cunoscând cu certitudine că partea vătămată doarme, s-a suit deasupra și i-a aplicat o plagă tăiată de 12 cm într-o zonă vitală a corpului, în regiunea gâtului, însă datorită intervenirii prompte a medicilor veniți la fața locului, nu și-a putut realiza intenția.

Potrivit jurisprudenței în cauzele penale similare, s-a statuat că intenția de a săvârși omorul se poate deduce din următoarele împrejurări de fapt: folosirea unor mijloace apte de a produce moartea(cuțitul), locul sau regiunea corporală unde s-au aplicat loviturile ori asupra căreia s-a acționat(zona cervicală – gâtul), numărul, intensitatea și repetabilitatea loviturilor ori a altor acte de violență exercitate asupra victimei(plagă tăiată de aproximativ 12 cm.), perseverența făptuitorului în exercitarea violențelor, natura relațiilor dintre făptuitor și victimă anterioare săvârșirii faptei(din declarațiile inculpatului: au mai avut conflicte), particularitățile victimei.

Cât ține de temeiul de recurs indicat de recurent, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în sensul că „*instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor pe care se întemeiază soluția, ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau aceasta este expusă neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția instanței*”, Colegiul penal constată că acesta nu și-a găsit confirmarea, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și prin hotărârea adoptată(f.d. 190 – 192 v. I) s-a pronunțat asupra tuturor motivelor relevante invocate în apelurile declarate, decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și în partea contestată de recurent în prezentul recurs, fiind reflectate clar motivele pe care se întemeiază soluția instanței de apel, soluție întemeiată pe cumulul de probe, cercetate, verificate și apreciate just prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, fără a fi admisă vreo eroare de fapt sau de drept ce ar afecta legalitatea deciziei instanței de apel, fapt ce determină lipsa

unor temeieri justificative de a interveni în decizia instanței de apel sub aspectele contestate.

Cât ține de argumentele recurentului precum că pe parcursul urmăririi penale, inculpatul urma să fie asigurat cu interpret, dat fiind faptul că este vorbitor de limbă rusă, iar procurorul nu are dreptul să-și asume obligații de interpret/traducător, astfel, au fost încălcate drepturile inculpatului la etapa urmăririi penale, Colegiul penal indică că nu pot fi reținute, or, această reprezentă o interpretare eronată a recurentului, mai mult, acestea au fost ca obiect de dispută atât în prima instanță cât și în instanța de apel asupra cărora s-au formulat și s-au punctat minuțios și veridic răspunsurile asupra tuturor alegațiilor recurentului în sentință (f.d. 163 v. I) și în decizie(f.d. 191 v. I), motivare care Colegiul penal o consideră corectă și o însușește, ce nu contravine practicii CtEDO, constatându-se că inculpatului actele procedurale i-au fost înmânate în limba rusă, fiind interogată ca bănuit el a dat declarații în limba rusă(f.d. 60 v. I) în prezența avocatului.

7.2. Cu referire la recursul ordinar cu supliment declarat de către inculpat în care a indicat în majoritate argumente similare cu cele descrise în recursul declarat de către avocatul Cazacu Dumitru în numele inculpatului (pct. 5.1 din prezenta decizie), Colegiul penal, indică că instanța de recurs s-a expus pe aceste argumente în punctul 7.1 a prezentei decizii, care sunt valabile și în privința recursului declarat de către inculpatul Parmacli Ivan.

Cu referire la individualizarea pedepsei inculpatului, Colegiul penal invocă că motivele invocate de recurent privind: - „că partea vătămată l-a jefuit, l-a provocat, el este bolnav, a fost în stare de afect”, nu pot fi acceptate fiindcă pedeapsa aplicată inculpatului este la limita minimă a sancțiunii prevăzută de art. 145 alin. (1) Cod penal, iar starea de afect nu a fost invocată în apeluri, astfel, conform prevederilor art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală, acest argument nu mai poate fi invocat în recurs ordinar.

8. Astfel, Colegiul penal conchide că temeieri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale pe aspectele contestate nu se identifică, pe care în virtutea corectitudinii lor și pentru a evita repetări inutile, le acceptă și le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 6¹), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurenți ce ar fi afectat hotărârea instanței de apel atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și

întemeiată, iar recursurile ordinare declarate sunt inadmisibile, fiind vădit neîntemeiate.

9. Conducându-se de prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către avocatul Cazacu Dumitru în numele inculpatului și de către inculpat cu supliment, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2019, în cauza penală privindu-l pe **Parmacli Ivan Xxxx**, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **04 iunie 2020**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Boico Victor